

TÁJÉKOZTATÓ

A kártyás vásárlások közel kétharmada érintéses

Budapest, 2017. június 15. – 2017. első negyedében folytatódott az elektronikus pénzforgalom korábbi időszakokat jellemző bővülése. A kártyás forgalomban az érintéses fizetés vált meghatározóvá, a vásárlások 63 százaléka történt az új technológia használatával, ami értékben a teljes forgalom közel felét jelentette. Még biztonságosabbá vált a fizetési kártyás rendszer, a hazai kibocsátású kártyákkal elkövetett visszaélések száma mindössze 2 százalékkal nőtt, az okozott kár értéke pedig még csökkent is 2016 utolsó negyedében. A fizetési rendszerek forgalma bővült az előző év azonos időszakához viszonyítva.

2017 első negyedében a hazai pénzforgalmi szolgáltatók által vezetett fizetési számlák 10,4 milliós száma gyakorlatilag nem változott az előző negyedévhez képest, azonban az interneten hozzáférhető számlák aránya az elmúlt időszakok növekedésének köszönhetően meghaladta a 81 százalékot. Az elsődlegesen fizetési célra használt számlák száma továbbra is 6,6 millió darab fölött alakult, ezen belül több mint 522 ezer korlátozással hozzáférhető, pl. privátbanki számla volt. A hazai kibocsátású fizetési kártyák száma meghaladta a 8,9 millió darabot¹, amiből a betéti kártyák száma 7,6 millió darab volt. Az érintőkártyák száma a 2016 végéhez viszonyítva több mint 5 százalékos emelkedés eredményeként elérte az 5,9 millió darabot, azaz az összes kártya kétharmada rendelkezik ezzel a funkcióval. A közel 88 ezer fizikai kereskedői elfogadóhelyen mintegy 113 ezer POS terminál üzemelt az első negyedévben és az érintéses fizetést lehetővé tevő készülékek száma is dinamikusan, több mint 4 százalékkal nőtt a megelőző negyedévhez képest. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy már a POS terminálok több mint 77 százaléka támogatja a gyorsabb és kényelmesebb érintéses fizetést. Az internetes elfogadóhelyek száma mintegy 4 százalékkal bővült az előző év végéhez viszonyítva, így számuk meghaladta a 8800-at.

2017 első negyedében is a fizetési kártyás vásárlások jelentették az elektronikus pénzforgalom fejlődésének motorját, a hazai kibocsátású fizetési kártyákkal belföldön összesen 944 milliárd forint értékben lebonyolított több mint 134 millió darab vásárlási tranzakció darabszámban és értékben egyaránt 25 százalékos emelkedést jelentett az előző év azonos időszakához képest. A vásárlási forgalmon belül a hitelkártyák használata némileg mérsékeltebb, 14 százalék körüli bővülést mutatott mind darabszámban, mind értékben, míg a teljes forgalom túlnyomó részét kitevő betéti kártyás vásárlások esetében a növekedési ütem 26 százalék fölött alakult. Az előző évben megkezdett tendenciával összhangban, folytatódott az érintéses technológia térnyerése a vásárlásoknál: az érintéses tranzakciók számának bővülése mintegy 80 százalék volt az előző év azonos időszakához képest. Ez azt jelentette, hogy 2017 első negyedében a kártyás vásárlási forgalom 63 százaléka darabszámban és 48 százaléka értékben az új technológia segítségével bonyolódott le. A kártya fizikai jelenléte nélkül, elsősorban az interneten lebonyolított vásárlási forgalom továbbra is dinamikusan, darabszámban 34 százalékkal, értékben 37 százalékkal emelkedett az előző év azonos

¹ Egy adatszolgáltatóra kiterjedő javítás miatt visszamenőleges adatrevízió történt a fizetési kártyák számára vonatkozóan, ez a korábban 2016 év végére vonatkozóan publikált 9,1 milliós kártyaszámot is érintette.

időszakához képest, részesedése a teljes forgalomban 7 százalék a darabszámot, és 11 százalék az összértéket tekintve. Mind a kártyás készpénzfelvételek száma, mind pedig értékük kismértékben nőtt az év első időszakában, átlagértékük meghaladta a 65 ezer forintot.

Az első negyedévben lebonyolított 56 millió darab egyedi forintátutalás közel 4 százalékos, az ezekkel elküldött összesen 157 ezer milliárd forint pedig közel 15 százalékos emelkedést jelentett az előző év azonos időszakához képest. Az elsősorban rendszeres számlafizetésekre használt csoportos beszedési tranzakciók forgalma szintén 4 százalékkal bővült a darabszámot (18 millió darab) és 9 százalékkal az összértéket (212 milliárd forint) tekintve 2016 első negyedévéhez viszonyítva.

A hazai kibocsátású fizetési kártyákkal 2016 utolsó negyedévében kevesebb, mint 8000 darab visszaéléssel 244 millió forint kárt okoztak, ami az előző év azonos időszakához viszonyítva mindössze 2 százalékos emelkedést jelentett darabszámában, értékben pedig 13 százalékos csökkenést. Éves szinten a visszaélési esetek számát (33 ezer darab) tekintve 37 százalékos, az okozott kár (1,1 milliárd forint) vonatkozásában pedig 26 százalékos emelkedés történt, azaz a növekedés jelentős része a forgalom bővülésére vezethető vissza. A fizetési kártyás összforgalomhoz viszonyítva továbbra is alacsony a visszaélések aránya és az elsősorban a fogyasztók érdekeit védő szabályozás miatt az okozott kárnak csupán 10 százalékát (99 millió forint) kellett a kártyabirtokosoknak viselnie 2016-ban. A visszaélések főleg a határon átnyúló forgalmat érintették, az összes eset háromnegyede, az összes okozott kár közel 87 százaléka kapcsolódott ezekhez a tranzakciókhoz. A visszaélések típusát tekintve elsősorban az internetes tranzakciók érintettek, az esetek számát és az okozott kár értékét tekintve egyaránt 70 százalékot meghaladó az arányuk. A magyarországi kártyaelfogadói hálózatban 2016-ban 165 millió forint kárt okozó 3700 visszaélési eset 27 százalékos emelkedést jelentett a darabszámot és 8 százalékos növekedést az értéket tekintve, ez elsősorban a kártyás vásárlási forgalom bővülésével magyarázható.

Az előző év ugyanazon időszakához képest 2017 első negyedévére a VIBER forgalom mind tranzakcióérték, mind darabszám alapján kismértékben (6 illetve 2 százalékkal) növekedett. A forgalombővülés részben a BKR, részben az egyéb, VIBER-be nyújtott tételek (pl. egynapos O/N depóelhelyezések) bővülésének tudható be. Így a vizsgált időszakban 378 000 darab tétel teljesült a VIBER-ben, mintegy 295 000 milliárd forint értékben. A fentiek mellett érzékelhető az irányadó három hónapos betét mennyiségi korlátozásának hatása is, 2017 első negyedévében mindössze 750 milliárd forint értékben kötöttek ilyen típusú ügyletet, szemben az előző év azonos időszakában jellemző 2 560 milliárd forinttal.

2016 első negyedévéhez mérten jelentősen (30 százalékkal) bővült a VIBER-tagok likviditása, így annak szintje továbbra is bőséges. Bár a hitelintézetek MNB-nél vezetett pénzforgalmi számláin lévő számlaegyenlegek a kötelező tartalékráta 2016 decemberi 2 százalékról 1 százalékra történő leszállítása következtében csökkentek (a negyedik negyedévben aggregált szinten jellemző 833 milliárdról mintegy 527 milliárdra 2017 első negyedévére), ezt a csökkenést azonban nagyrészt kompenzálta az értékpapír-fedezetek és ily módon a hitelkeretek állományának bővülése. A pénzforgalmi likviditás tehát továbbra is megfelelő mértékű, melyet jól mutat, hogy az előző időszakhoz hasonlóan az alsó- és felső likviditási korlátok sem sérültek. Rendszerszinten a VIBER tag hitelintézetek forgalmuk lebonyolításához továbbra sem kényszerülnek hitelkeretük jelentős használatára, sőt a bővülő likviditás következtében a maximális hitelkeret-kihasználtság értéke rendszerszinten kismértékben csökkent is. A mutató

értéke a 2016 első negyedévében jellemző 8-10 százalék helyett 2017 első negyedévében 6-9 százalék között alakult, és visszaesett a 90 százaléknál nagyobb maximális hitelkeret-kihasználtságú VIBER-tagok száma is. A bankok pénzforgalommal kapcsolatos likviditáskezelésének egyik meghatározó eszköze a VIBER tranzakciók napon belüli időzítése, melyben 2016 első negyedévéhez képest kismértékű későbbre tolódás érzékelhető. Utóbbi folyamat még 2016 utolsó negyedévében indult el, mely tovább folytatódott idén januárban is, februárban érzékelhető csak némi visszakorrigálódás. A három hónapos betét mennyiségi korlátozása miatt a bankok feltételezhetően továbbra is inkább óvatosabb likviditásmenedzsmentet és így tételmenesztést alkalmaztak, tételeik küldése során kalkuláltak a bejövő tranzakciók finanszírozó képességével. Az MNB javára zárolt értékpapír portfólió összetételét tekintve az állampapírok részaránya 5 százalékponttal bővült, jelenleg közel 80 százalékos szinten áll.

A BKR forgalom a VIBER forgalmához hasonlóan növekedést jelez, a forgalom tételszáma 5 százalékkal, a forgalom értéke pedig mintegy 9 százalékkal bővült 2017 első negyedévében az előző év azonos időszakához képest. Így az első negyedévben összességében mintegy 72 millió darab tranzakció került elszámolásra, 24 ezer milliárd forint értékben. 2017 első negyedévében nem fordult elő sem tranzakció átgörgetés a napközbeni elszámolás során, sem pedig sorbanállás az éjszakai elszámolás során.

A KELER KSZF által garantált azonnali tőkepiaci forgalom 9 százalékkal csökkent 2017 első negyedévében az előző év azonos időszakához mérten, míg a származékos forgalom tekintetében 17 százalékos csökkenés figyelhető meg. A nyitott kötésállomány márciusi szintje pedig gyakorlatilag nem változott a származékos piacon a 2016 márciusi értékhez viszonyítva.

MAGYAR NEMZETI BANK
PÉNZÜGYI INFRASTRUKTÚRÁK IGAZGATÓSÁG
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Részletes táblázatok: [Pénzforgalmi táblakészlet](#)

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnbb.hu